

— V Bohovi in spodnjih Hočah imajo konji srap in vozger.

**Iz spodnje Savinjske doline.** Veseli nas zvedeti, da si naši poslanci prizadevajo kmetom pomagati, kder le morejo. Hvala jim. Od mestnih liberalcev itak nimamo nič prida pričakovati. Tako zopet slišimo, da so le naši poslanci glasovali za predlog ministra za poljedelstvo, naj se za zboljšavanje gruntov n. pr. izsušenje močvirjev itd. dovoli  $\frac{1}{2}$  milijona; mestni liberalci (n. pr. celjski Foregger, mariborski Schmiderer) pa proti. Tudi našim poslancem gre hvala, da so ruske meje zaprli ter našej živini do boljše cene pomogli. Jaz sem 3letno telico, ki ni hotela breja biti, prodal za 180 fl. in 4letnega bika za 205 fl. Nobena teh živali ni bila spitana, ampak izvrstnega plemena. S hmeljem si skušamo tudi pomagati. Vendar cena bi naj boljša bila. Lani smo se nekateri hudo vrezali. S prva nismo došlim kupcem hoteli prodati, pozneje pa kupcev ni bilo, ko so sejem v Žavci odprli. Zato smo morali hmelj pod ceno prodati ali ga še sedaj sušimo. Žita in travniki prav izvrstno kažejo. V narodnem oziru bo pa treba malo naše ljudi spodbuditi. Drugače bodo preveč plesali, kakor jim celjski nemčurji godejo. Posebno v Levci in Drešji vasi je nekaj nevednih nemškutarjev, ki pri vsaki priliki v svojo slovensko skledo plunejo. Sram jih bodi. Kaj pa, ko bi Slovensko društvo kedaj v Žavci zborovalo? Hočem Vam večkrat kaj pisati. (Prosimo. Uredništvo.)

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Cesarjevič Rudolfovo potovanje imelo je baje saj ta uspeh, da je sultan dovolil železnico Solunsko brž zvezati s srbsko. Tako se našej trgovini pot odpre do Egejskega morja. — V državnem zboru doglali so novo postavbo, da v rudnikih ob nedeljah ne smejo delati in ženske še le 5 let v podzemeljske jame na delo goniti. Sedaj pride 6. poglavje obrtne postave na vrsto, ki bode neusmiljenosti fabrikantov do delavcev saj nekoliko branila; nemški liberalci, ki za denar gorijo, se bodo močno upirali. Sicer pa med njimi slabo obnašanje zavladuje: bismarkijanec Schönerer ja opsoval liberalca Wagnerja, za kar mu je ta baje na ulici žgečo kľofuto okoli ušes pelisknil. Liberalce Reschauer je poslanstvo prav sramotno položil, ker je za Deutsche Zeitung po 7000 goldinarjev jemal in liberalce Kopp je ušel iz zbornice, ker se judu Rothschildu neče zameriti. Vse to tare liberalce. — Cesar so prenarodbo volilnega reda za Štajersko potrdili in v Ptuji in v Celji se nemčurji uže bojijo, da nebi propali, ker pridejo petakarji

tudi volit, to pa še povsod doma. Ne bode toraj treba Središčanom itd. v Ptuj, Žavčanom itd. v Celje iti volit. — Čehom je umrl slavn skladatelj Smetana. — Kranjski poslanec domoljubni vitez Schneid je Narodnemu domu v Novem mestu daroval 2000 fl. Slava in hvala mu! — Ogerskih Srbov je 3000 zborovalo v Versaci, naenkrat spusti nek Palfy med nje husarje, ki jih razženejo in 5 pobijejo. To je začetek vogerskim volitvam. Tudi v Medjimurji začela je volilna praska. Vladin kandidat je profesor Hoffman in obeta Čakovčanom novo poslopje za učiteljske, zmerne opozicije kandidat pa je subotički župnik Molnar, ki hoče sam k volilcem priti in z njimi zimeniti se v „materinskem jeziku“. Kdo vé, če se ne stepejo.

**Vnanje države.** Francozi so s Kitajci mir sklenoli; vojne odškodnine ne dobijo nobene pač pa 20 milijonov ljudi v Tonkinu in Anamskem ter prosto trženje v do sedaj Evropcem zaprte pokrajine kitajske. — Bismark je vodjo katoličanov Windhorsta toliko dobil na svojo stran, da mu je ta pomagal postavbo zoper socialiste podaljšati. Bismark je pri tej priliki izjavil, da se bode zoper liberalce vojskoval, dokler bo živ, kajti ravno liberalci so zakrivil, da od kapitalistov izmikani delavci vedno mislijo na revolucijo. V Lipskem pa sodijo poljskega pisatelja in domoljuba Kraševskega. Dolžijo ga, da je vojaške tajnosti prajzovske za denarje ovajal Francozom, Rusom in Avstriji. — Rusi nameravajo velikansko železnico od Urala po celej Sibiriji do Nikolajevska ob Tihem ocejani zgraditi. Turkestan so razdelili v dve pokrajini, prvej je glavno mesto Taškent, drugej Marghelan blizu Kašgarja, ki je tako lep, da pravijo, tam je nekaj bil paradiž. — Hartum še ni v oblasti Mahdijeve toda mesto Dondalo je njegovo. Angleži nameravajo sedaj v Hartum poslati pomoči, ki pa utegne prepozno priti. — Bolgari zahtevajo zopet zedinjenje z Rumelijo, kder je sedaj bolgar Kreštović višji guverner ali namestnik sultanov.

## Za poduk in kratek čas.

### Štajerski deželni zbor pa Slovenci.

III. Svobodno trganje in razprodavanje gruntov je veliko lepih posestev, krasnih domov uničilo in število nemaničev pomnožilo. Nemškim liberalcem v deželnem zboru to ni delalo nič belih las. Oni so šli svojo pot naprej ter so l. 1868 občinam pobrali zadnjo pravico zastran ženitovanja. Poprej so občine saj nekoliko mogle braniti, da se niso nemaniči ženili na škodo posestnikov. Toda l. 1868 je deželni zbor štajerski to pravico zatrl in tako zvani „politische Ehekonsses“ ali občin-

sko\* dovoljenje k ženitvi odpravil. Da je kmet-skemu prebivalstvu na veliko škodo, to lahko sedaj povsod čujemo.

L. 1874 so nemški liberalci sklenoli, naj se narejajo nove gruntne knjige in ob enem vse prošnje, da bi se posilno legaliziranje, t. j. zaukazano drago podpisovanje listin pri notarijih, odpravilo, saj polajšalo, vrgli pod klop. Da je sedanjo dedno pravo kmetom škodljivo, to ljudje priznavajo čedalje bolj. Sedaj namreč velja rimsko-nemško pravo tako, da se po smrti očeta posestvo vccni in med vse jednako razdeli. Kateri prevzame dom, nima nobenih drugih predpravie, kakor, da sme vse dolgove na-se vzeti. Hipoma je do ušes zadolžen. Nekaj let dela, trpi in visi. Ko pa vidi, da se ne izkoplje, da leze čedalje globljeje v dolgove, pa obupa in išče navadno v „šnopsu“ tolažbe. Sedaj pritisnejo dediči, upniki. Pride do eksekutivne dražbe in ubogi „Haupterbe“ ne nese druga z očetovskega doma, kakor žalostno ženo in tropo izstradanih otrok.

Vsa rodovina zgubila je svoj stari dom. Da bi zoper to liberalci v graškem deželnem zboru kaj ukrenoli, o tem ni čuti ne brati kaj. Tudi kmetским ljudem in posebno občinam škodljive domovinske postave se ne dotaknejo. Zakaj ne? No, ker je meščanom koristna. Sem-kaj namreč silijo mladi ljudje z dežele v službe, v delo. Tukaj pusti na tisoče kmetiskih ljudi svoje mlade moči. Ko pa zbolijo ali se postarajo in oslabijo pa jih potisnejo domačej občini po „šubu“ na oskrbovanje. Da bi liberalci sklenoli: „kdor je 10 let v mestih, fabrikah itd. dobi ondi domovinsko pravico ter ga ima tista občina sprejeti in oskrbovati, kder je svoje moči pustil“, oј tega pa se nečejo lotiti.

Prav čudno obnašali so se v 23 letih svojega vladovanja na Štajerskem nemški liberalci v političnih zadevah. Kmalu začetka so vlado nadlegovali, naj cesar tiste puntarje, ki so l. 1848 toliko krvi prelivanja povzročili, cesarja Ferdinanda iz Dunaja izgnali, ministre klali, na vojake streljali pa pozneje v Švicarsko in v Ameriko hrabre pete odnesli, kar vse pomilosti. Cesar je to storil in sedaj so tisti rovarji prišli nazaj in kmalu pričeli zopet rovat. Najprvle so začeli zoper sv. katoliško Cerkvo in jej po cesarji l. 1856 dane pravice (konkordat) rogoviliti. Deželni zbor jih je podpiral in ko je lutrovec in minister Beust konkordat zatrl, so nemški liberalci v samem veselji plavali in cesarju zahvalnico sklenoli.

Leta 1863 uže so tudi znano postavili „Kirchenkonkurrenz-Gesetz“ napravili in hoteli celo v cerkvene račune svoje nose vtikati pa obadva škofa sta se temu krepko vprla.

L. 1869 sklenoli so postavili, da se je vsa pisana zbirca ali bernja morala v denarjih rešiti. Najbolj veseli pa so bili, ko so l. 1869

in pozneje obveljale nove šolske postave, ki so upliv sv. Cerkve na krščansko odgojo naše mladine mnogo skrčile in otežkočile. Le polagoma so tukaj začeli saj nekoliko odjenjavati, da ni več toliko hudobije videti, kakor prva leta. Neprijazni pa so nemški liberalci sv. Cerkvi še sedaj ravno tako, kakor Slovencem.

(Dalje prih.)

**Smešnica 20.** Dijak piše s samimi velikimi črkami očetu po denarja. Drug dijak to videč ga vpraša, zakaj same velike črke dela? Prvi odgovori, da bodo oča leži razumeli, ker so gluhi. D. Š.

## Razne stvari.

(Slovensko društvo) zboruje gotovo pri sv. Lenartu v Slov. goricah, najbrž na sv. Trojiško nedeljo.

(Najiskrenejšo zahvalo) izrekajo vodstvu Slovenskega društva, g. dr. Vošnjaku in vsem govornikom, dr. Prusu, gostom iz Maribora in Konjice, vsem vrlim županom, kmetom, domoljubom, ki so se tako številno udeležili sijajnega zborovanja pri nas slovenstvu v čast in blagor, hvaležni Slov. bistriški Slovenci.

(Domoljubno vprašanje). Bi li z ozirom na bližnje volitve ne kazalo Slov. društvo zborovati hitrej ko mogoče pri sv. Petru pod sv. gorami, v Žavci itd? Domoljubi na noge!

(Konkurs) napravil je tudi č. g. Paul Hrovat, kaplan v Koprivnici.

(V Oplotnicah) so 1/2 leta volitve vlačili simotamo, da je naposled sam slovenozrec skoz sito pal v občinski odbor. Lažem in obrekovanjem nemčurskim ni bilo konca ne kraja.

(Nemčurska jezla). V Šmarijah je g. Skazov mladi Fridolin iz šole domov si prepeval: „Slovenec sem“. Mastno plačani nemčur pristopi rekoč: „Halt's Maul Bub“ in dalje korakaje zakroli „Wacht am Rhein“. Pri „Zigeunerwirthu“ pa slobodno pazijo, da se zopet ne zgodi, kar se je tam uže enkrat zgodilo.

(Iz Bistrice) se nam piše, da znani pisac Slovence pozdravlja: „dobro jutro, slovenski bik“, zopet znani čuvaj pa: „slovenske svinje, prasice.“ Pri g. Nendelu je Stieger baje 5—6 „faseljnov pira“ kupil, v rotovži pa studeniški Podpečan nemčurjem na ljubo v lastno skledo pljuval. Pri Nendelei so imeli tudi „slamnatega prusaka“, nekde pa grdega psa kinčali s slovenskimi bojami, da bi ga mimo g. Adelsteina gnali, ko bi se upali. Podpečan je podšuntan vlezal pri Adelsteinu in zmes brodil, da so „dače zmiraj večje“. Ko pa je dr. Gregorec povedal, da so ravno Stieger-Naskovi prijatelji znani Sorschagg, Hrastnigg grunte previsoko vccenjevali, da so ravno Schmidererjevi pristaši